

CRITICAL CARE

Nursing : A Holistic Approach

การพยาบาลผู้ป่วย

ภาวะวิกฤต : แบบองค์รวม

B0051025

ห้องสมุดวทพ.นครราชสีมา

พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุง

วิจิตรา กุสุมภ์
และคณะ

สารบัญ

	หน้า	หน้า
คำนำ		23
ประวัติผู้พิมพ์		
สารบัญ		
บทที่ 1		
บทนำ: วิวัฒนาการ และประเด็นปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤต (Overview: Evolution and Issue of Critical Care Nursing)	1	ตัวอย่างทฤษฎีการปรับตัวของรอย : ผู้ป่วยภาวะวิกฤต การประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยวิกฤต การประเมินความรุนแรงของผู้ป่วยวิกฤต (Acute Physiology and Chronic Health Evaluation; APACHE) แนวคิดการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต FAST HUG BIT แนวคิดการพยาบาล ABCDE Bundle
วิวัฒนาการของการดูแลผู้ป่วยวิกฤต	1	
ประเด็นปัญหาเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยวิกฤต	2	
การดูแลผู้ป่วยวิกฤตในปัจจุบัน	7	
ความท้าทายของพยาบาล	8	
บทที่ 2		
แนวคิดการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤต (Concept of Critical Care Nursing)	15	ภาวะจิตสังคมในผู้ป่วยวิกฤต (Psychosocial Response of Clients with Critical Illness)
ความหมายการพยาบาลและการพยาบาล ผู้ป่วยวิกฤต	15	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจิตสังคมของผู้ป่วยวิกฤต ความเครียด (stress) ความวิตกกังวล (anxiety) การสูญเสียพลังอำนาจ (powerlessness) ภาวะสับสนเฉียบพลันของผู้ป่วยวิกฤต (ICU delirium)
บทบาทพยาบาลในการให้การพยาบาล ผู้ป่วยภาวะวิกฤต	16	การพยาบาลด้านจิตสังคมในผู้ป่วยภาวะวิกฤต การจัดการ ICU delirium
องค์กรวิชาชีพการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤต	17	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อครอบครัวผู้ป่วยวิกฤต การพยาบาลครอบครัวผู้ป่วยวิกฤต
การพัฒนาความรู้ทางวิชาการสาขาการพยาบาล เฉพาะทาง	18	การพยาบาลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพยาบาล
สมรรถนะของพยาบาลดูแลผู้ป่วยวิกฤต		58
สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย	20	61
กระบวนการพยาบาล : คุณภาพการพยาบาล	22	

	หน้า		หน้า
บทที่ 4		การหย่าผู้ป่วยจากเครื่องช่วยหายใจ	133
การวัดการไหลเวียนและความดันโลหิต	69	ภาวะแทรกซ้อนของการใช้เครื่องช่วย	138
(Hemodynamic Monitoring)		หายใจ	
สรีรวิทยาของการไหลเวียนโลหิต	70	ปัญหาที่พบบ่อยขณะใช้เครื่องช่วยหายใจ	139
ข้อบ่งชี้ในการวัดการไหลเวียนโลหิต	75	ภาวะแทรกซ้อน	140
Central venous pressure (CVP)	75	การป้องกัน VAP โดย VAP care bundle	142
Pulmonary artery monitoring (PA)	78	การพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ	143
Swan-Ganz Catheter	80	แนวปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก	153
การวัดความดันของ PA	84	ในผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ	
การพยาบาลผู้ป่วยใส่ PA	86		
การวัดปริมาณเลือดออกจากหัวใจ	89	บทที่ 6	
ในหนึ่งนาที (CO)		การจัดการความปวดในผู้ป่วยวิกฤต	157
การวัดความดันของหลอดเลือดแดง	89	(Pain Management in Client with Critically Ill)	
การพยาบาลผู้ป่วยใส่สาย Arterial line	92	ความหมายของความปวด	158
		สาเหตุของความปวดในผู้ป่วยวิกฤต	158
		พยาธิสรีรภาพของความปวด	160
บทที่ 5		การประเมินความปวด	161
การจัดการทางเดินหายใจและเครื่องช่วยหายใจ	95	การจัดการความปวด	164
(Airway and Ventilatory Management)		มาตรฐานการจัดการความปวด	173
กายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบทางเดินหายใจ	96	ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวด	173
ภาวะพร่องออกซิเจน (hypoxia)	100	ผลดีของการจัดการความปวด	174
พยาธิสรีรภาพของการแลกเปลี่ยนก๊าซผิดปกติ	102	การพยาบาลผู้ป่วยปวด	175
การประเมินภาวะทางเดินหายใจอุดตัน	104		
การจัดการเกี่ยวกับทางเดินหายใจ	108	บทที่ 7	
การใช้เครื่องช่วยหายใจ	116	การจัดการผู้ป่วยภาวะช็อก	185
วัตถุประสงค์การใช้เครื่องช่วยหายใจ	116	(Shock Management)	
ข้อบ่งชี้ในการได้รับการช่วยหายใจด้วย	117	ความหมาย	186
เครื่องช่วยหายใจ		ชนิดของช็อก	186
ชนิดของเครื่องช่วยหายใจ	119	การเสียเลือดและเสียน้ำ (hypovolemic shock)	186
วิธีการช่วยหายใจ	124	หัวใจ (cardiogenic shock)	190
หลักในการตั้งเครื่องช่วยหายใจ	126	ช็อกจากการกระจายของเลือด	191
การจัดการผู้ป่วยที่หายใจไม่สัมพันธ์	130	(distributive shock)	
กับเครื่องช่วยหายใจ			

	หน้า		หน้า
ระบบประสาท (neurogenic shock)	192	พยาธิสรีรภาพของหัวใจเต้นผิดจังหวะ	242
การแพ้ (anaphylactic shock)	193	หัวใจเต้นผิดจังหวะที่ต้องรักษาเร่งด่วน	243
ติดเชื้อ (septic shock)	196	Atrial flutter	243
สรุปพยาธิสรีรภาพของช็อกทุกชนิด	200	Atrial fibrillation	243
ระยะของช็อก	202	Wolff-Parkinson-White syndrome	246
ภาวะแทรกซ้อนของช็อก	205	Supraventricular tachycardia	246
การประเมินสภาพผู้ป่วยช็อก	205	Premature ventricular tachycardia	247
การรักษาผู้ป่วยภาวะช็อก	208	Torsade de pointe	250
การพยาบาลผู้ป่วยภาวะช็อก	212	Ventricular tachycardia	250
		Ventricular fibrillation	252
บทที่ 8		การประเมินภาวะสุขภาพ	254
ภาวะเสียดุลกรด-ด่าง	219	แนวทางการรักษา	255
(Acid-Base Disturbance)		หัวใจเต้นผิดจังหวะซ้ำ	
ความรู้พื้นฐานของภาวะกรด-ด่างในร่างกาย	219	Heart block	262
กลไกการควบคุมดุลกรด-ด่างในร่างกาย	223	การพยาบาล	266
ระยะของการเสียดุลกรด-ด่าง	225		
ความผิดปกติของดุลกรด-ด่างในร่างกาย	226	บทที่ 10	
Respiratory acidosis	226	กลุ่มอาการกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน	277
Respiratory alkalosis	226	(Acute Coronary Syndrome)	
Metabolic acidosis	226	กายวิภาคของหัวใจ และหลอดเลือด	278
Metabolic alkalosis	226	ระบาดวิทยาของโรคหัวใจ และหลอดเลือด	279
การประเมินภาวะดุลกรด-ด่าง	227	กลุ่มอาการกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน	279
การแปลผลก๊าซในเลือดแดง	229	(acute coronary syndrome; ACS)	
การพยาบาลผู้ป่วยที่เสียดุลกรด-ด่าง	232	ชนิด และปัจจัยเสี่ยงของการเกิด ACS	279
		พยาธิสรีรภาพของ ACS	283
บทที่ 9		การแบ่งระดับความรุนแรงของ ACS	285
หัวใจเต้นผิดจังหวะ	235	การประเมินภาวะสุขภาพ ผู้ป่วย ACS	286
(Dysrhythmias)		หลักการรักษาผู้ป่วย ACS	290
คลื่นไฟฟ้าหัวใจ	236	แนวทางการรักษา Fast-track	292
ความหมายและอุบัติการณ์ของหัวใจเต้นผิดจังหวะ	239	การให้ยาละลายลิ่มเลือด	295
สาเหตุและปัจจัยเสี่ยงหัวใจเต้นผิดจังหวะ	240	การทำหัตถการหลอดเลือดโคโรนารีผ่านสายสวน (PCI) และการพยาบาล	299

	หน้า		หน้า
การใส่เครื่องพยุงการทำงานของหัวใจ (IABP): การพยาบาล	303	บทที่ 12	
การพยาบาลผู้ป่วย ACS ตามแนวปฏิบัติของสหสาขา	306	ภาวะหัวใจวาย (Heart Failure)	355
กรณีศึกษา 1 ACS	309	อุบัติการณ์	356
การผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือดโคโรนารี (CABG)	310	อาการและอาการแสดง	357
การเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด	312	ชนิดของหัวใจวาย	357
ภาวะแทรกซ้อนผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด CABG	315	พยาธิสรีรภาพของหัวใจวาย	359
การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัด CABG	316	การปรับตัวของหัวใจวาย	360
การผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ	321	ระดับความรุนแรง	362
		กล้ามเนื้อหัวใจเสื่อม	363
		การประเมินภาวะสุขภาพ	363
		การรักษาผู้ป่วยหัวใจวาย	365
		การพยาบาลผู้ป่วยหัวใจวาย	370
บทที่ 11			
การอักเสบติดเชื้อของหัวใจและลิ้นหัวใจ ผิดปกติ (Infection and Inflammation of Heart and Valvular Heart Diseases)	331	บทที่ 13	
การอักเสบติดเชื้อของหัวใจ	331	การหายใจผิดปกติเฉียบพลัน (Acute Respiratory Disorder)	379
เยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ (Pericarditis)	332	ปอดติดเชื้อชุมชน ปอดอักเสบติดเชื้อ	380
กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ (Myocarditis)	334	ในโรงพยาบาลและจากเครื่องช่วยหายใจ	
เยื่อบุหัวใจอักเสบ (Endocarditis)	337	ความหมาย	380
ความผิดปกติของลิ้นหัวใจ	338	สาเหตุ	381
พยาธิสรีรภาพลิ้นหัวใจไมทรัลตีบ และไมทรัลรั่ว	341	กลุ่มเสี่ยงและพยาธิสรีรภาพ	382
พยาธิสรีรภาพลิ้นหัวใจไตรคัสปิดตี และไตรคัสปิดรั่ว	342	กลุ่มอาการทางเดินหายใจติดเชื้อเฉียบพลัน รุนแรง หรือซาร์ (SAR)	384
พยาธิสรีรภาพลิ้นหัวใจเอออ์ดำตีบ และรั่ว	343	โรคเมอร์ส (MERS; Middle East Respiratory Syndrome)	387
การรักษา	344	ไซชิกา (Zika)	388
การผ่าตัดลิ้นหัวใจ	346	ลิ่มเลือดอุดตันในปอด (pulmonary embolism; PE)	390
การพยาบาลผู้ป่วยหัวใจติดเชื้อ และลิ้นหัวใจรั่ว และตีบ	347	การหายใจล้มเหลวเฉียบพลัน (acute respiratory failure)	392
		พยาธิสรีรภาพหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน	396

	หน้า		หน้า
กลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (Acute Respiratory Distress Syndrome; ARDS)	401	การบาดเจ็บไขสันหลัง	475
พยาธิสรีรภาพ ARDS	402	พยาธิสรีรภาพการบาดเจ็บไขสันหลัง	476
การประเมินภาวะสุขภาพ	404	ภาวะข้อของไขสันหลัง	477
การจัดการและการพยาบาล	407	การประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยบาดเจ็บ ไขสันหลัง	477
หลักฐานเชิงประจักษ์ในการป้องกัน VAP	412	การพยาบาล : แนวปฏิบัติการพยาบาล ในคลินิก ในผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลัง (collaborative clinical nursing practice guideline; CNPG)	481
กรณีศึกษา ARDS & Acute Respiratory Failure	414		
บทที่ 14		บทที่ 15	
ภาวะวิกฤต : ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับ ระบบประสาท (Critically Ill : Patients with Neurological Disorders)	423	ผู้ป่วยแผลไหม้ (Burn Injury)	493
กายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบประสาท	423	สาเหตุและชนิดของแผลไหม้	494
ความดันในกะโหลกศีรษะสูง	431	ระดับความรุนแรงของแผลไหม้	495
สาเหตุของความดันในกะโหลกศีรษะสูง	431	พยาธิสรีรภาพ	498
พยาธิสรีรภาพความดันในกะโหลกศีรษะสูง	432	การประเมินสภาพ	501
การประเมินสภาพทางระบบประสาท	434	การรักษาแผลไหม้	501
การรักษาผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง	446	การพยาบาลผู้ป่วยแผลไหม้	502
การพยาบาลผู้ป่วยความดันในกะโหลก ศีรษะสูง	449	แนวปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก ในผู้ป่วยแผลไหม้	511
การบาดเจ็บสมอง	453	บทที่ 16	
พยาธิสรีรภาพการบาดเจ็บสมอง	456	การป้องกันภาวะทุพโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤต (Malnutritional Prevention in Clients with Critically III)	517
โรคหลอดเลือดเลือดสมอง (Stroke)	457	ความหมายและอุบัติการณ์	517
ชนิดของโรคหลอดเลือดเลือดสมอง	457	ภาวะทุพโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤต	
การอุดตันของหลอดเลือด	458	การตอบสนองของร่างกาย	518
การแตกของหลอดเลือด	458	ต่อการเจ็บป่วยในระยะวิกฤต	
Aneurysm	458	ปัจจัยที่ขัดขวางการได้รับอาหาร ของผู้ป่วยวิกฤต	519
AVM	460	ผลกระทบของภาวะทุพโภชนาการ ในผู้ป่วยวิกฤต	519
การรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดเลือดสมอง	463		
การพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดเลือดสมอง	467		
ภาวะช้ำ	470		

	หน้า		หน้า
การพยาบาลกับแนวทางการส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤต	520	การประเมินภาวะสุขภาพและการรักษาการพยาบาล	556
แนวคิด FAST HUG กับการส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤต	523		558
วิธีการให้โภชนาบำบัดในผู้ป่วยวิกฤต	526	บทที่ 18	
การพยาบาลในการให้อาหาร	527	ภาวะไตวายเฉียบพลัน (Acute Kidney Injury)	561
ปัญหาในการให้อาหารผ่านทางเดินอาหาร	528	สาเหตุของไตวายเฉียบพลัน	563
กรณีศึกษาภาวะทุพโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤต และวิเคราะห์สถานการณ์	530	ไตส่วน Tubule ถูกทำลายเฉียบพลัน (ATN)	570
		พยาธิสรีรภาพของไตวายเฉียบพลัน	571
บทที่ 17		การประเมินสภาวะไตวายเฉียบพลัน	574
ความผิดปกติเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร (Gastrointestinal Dysfunction)	535	ผลกระทบจากภาวะไตวายเฉียบพลัน	577
เลือดออกในระบบทางเดินอาหาร	536	การรักษาผู้ป่วยไตวายเฉียบพลัน	580
แผลในกระเพาะอาหารและดิวอดินัม	537	การทำ Dialysis	582
พยาธิสรีรภาพแผลในกระเพาะอาหาร	537	ภาวะแทรกซ้อนของ hemodialysis	583
Stress ulcer	538	การพยาบาลผู้ป่วยไตวายเฉียบพลัน	584
การประเมินสภาพ	538	แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยไตวายเฉียบพลัน	591
การรักษาเลือดออกในกระเพาะอาหาร	539	บทที่ 19	
Esophageal varices	541	ภาวะวิกฤต: ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของต่อมไทรอยด์และต่อมหมวกไต	597
พยาธิสรีรภาพ Esophageal varices	541	(Critically ILL: Patients with Thyroid and Adrenal Dysfunctions)	
การรักษา Esophageal varices	542	กายวิภาคและสรีรวิทยาของต่อมไทรอยด์	598
การพยาบาล	543	ภาวะไทรอยด์เป็นพิษขั้นวิกฤต	599
ตับอ่อนอักเสบ	546	(Thyroid crisis / Thyroid storm)	
พยาธิสรีรภาพตับอ่อนอักเสบ	547	การพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤตของต่อมไทรอยด์	603
การรักษา	548	ภาวะไทรอยด์ทำงานต่ำอย่างรุนแรง	607
การพยาบาล	549	(Myxedema coma)	
แนวปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก	552	เปรียบเทียบอาการและอาการแสดงของ Thyroid Crisis กับ Myxedema Coma	609
ในผู้ป่วยตับอ่อนอักเสบ		การพยาบาลต่อมไทรอยด์ทำงานต่ำอย่างรุนแรง	611
ความผิดปกติของทางเดินน้ำดี	554		
ถุงน้ำดีอักเสบเฉียบพลัน			
พยาธิสรีรภาพถุงน้ำดีอักเสบเฉียบพลัน	555		

	หน้า		หน้า
กายวิภาคและสรีรวิทยาของต่อมหมวกไต	614	สรุปเปรียบเทียบ DKA, HHS, Hypoglycemia	641
ภาวะวิกฤตของต่อมหมวกไต (Adrenal crisis)	615	การพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่มีภาวะวิกฤต	643
การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะวิกฤตของ ต่อมหมวกไต	618	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ	643
		การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ที่มีคีโตนคั่ง	644
บทที่ 20		การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ที่ไม่มีคีโตนคั่ง	649
ภาวะวิกฤต: ผู้ป่วยโรคเบาหวาน	627		
(Critically ILL: Patients with Diabetes)			
มโนทัศน์เกี่ยวกับโรคเบาหวาน	628	ภาคผนวก	653
ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia)	630	A-1 การกักชีวิตขั้นพื้นฐานและขั้นสูง	654
ภาวะน้ำตาลในเลือดสูงที่มีสารคีโตนคั่ง (Diabetic ketoacidosis; DKA)	634	A-2 ขั้นตอนการกักชีวิตขั้นพื้นฐาน ในผู้ใหญ่	655
ภาวะน้ำตาลในเลือดสูงที่ไม่มีสารคีโตนคั่ง (Hyperosmolar Hyperglycemic Nonketotic State: HHS)	639	A-3 การกักชีวิตขั้นสูง	656
		บรรณานุกรม	657